

Gündem

TSKB Ekonomik Araştırmalar
18 Eylül 2019 Çarşamba

Piyasalarda Bugün

Suudi Arabistan'ın kesintiye uğrayan ham petrol üretimini, tahmin edilenden önce telafi edebileceğine yönelik haber dün piyasaları şekillendirdi. Reuters'in konuyla ilgili bilgi sahibi Suudi kaynaklara dayandırarak verdiği habere göre Suudi Arabistan kaybolan 5,7 milyon varil üretiminin %70'ini telafi etmeye yakın. Haberde üretimin 2-3 hafta içinde eski seviyesine kavuşacağını belirtildi. Haberin ardından Brent tipi ham petrol %5 civarında değer kaybederek 65 doların altına gerilerken, dolar/TL de haftabaşından bu yana en düşük seviyeleri gördü. Piyasa kapanışına doğru 5,69'a kadar gerileyen kur, bu sabah itibariyle 5,70'den işlem görüyor. Öte yandan BİST 100 endeksi gün boyu satıcı seyretilti ve günü %1,11 kayıpla 101.447 puandan kapattı. Petrol tesislerine ilişkin olumlu haber piyasaya kapanışına doğru 400 puanlık kısıtlı bir toparlanma sağladı. Bugün yurt içinde konut satışları, yurt dışı tarafında ise Fed faiz kararı takip edilecek.

BDDK'dan, bankacılık sektörü aktif kalitesi ve sermaye yeterliliğine yönelik önemli bir açıklama geldi. BDDK yaptığı basın açıklamasında, kurum tarafından yapılan güncel mali bünye değerlendirme çalışmaları neticesinde bankacılık sektöründe takip hesaplarına aktarılması gereken, ağırlıklı olarak inşaat ve enerji sektörlerine kullanılmış, toplam 46 milyar TL büyüklüğünde kredi tespit edildiği ve ilgili bankalara 2019 sonuna kadar gerekli sınıflama değişikliklerinin yapılması ve beklenen kredi zarar karşılıklarının ayrılması konusunda bildirimde bulunulduğu belirtildi. Açıklamada ayrıca, söz konusu değişiklikler sonrası sektörün sermaye yeterlilik oranının %18,2'den %17,7'ye gerilediği, takibe dönüşüm oranının ise %4,6'dan %6,3'e yükseldiği tespitine yer verildi. Bununla birlikte, yapılan çalışmalar bir bütün olarak sektörün sağlıklı ve güçlü yapısını koruduğunu ve mevcut sermaye yapısının aktif kalitesi kaynaklı riskleri rahatlıkla yönetebilecek seviyede olduğunu sonucuna işaret ettiği vurgulandı.

ABD Merkez Bankası (Fed) bugünkü FOMC toplantısında büyük olasılıkla faiz indirimine gitmesi beklenirken para piyasalarında oluşan fonlama

Takvim

18-Eyl	TÜİK, Konut satışları, Ağustos TCMB, Özel sektör yurtdışı kredi borcu, Temmuz Euro Bölgesi, TÜFE, Ağustos ABD, Fed faiz kararı
19-Eyl	TCMB, PPK toplantı tutanakları Japonya, BOJ faiz kararı İngiltere, BOE faiz kararı
20-Eyl	TÜİK, Tüketici güven endeksi, Eylül TÜİK, Yurt dışı üretici fiyat endeksi, Ağustos
23-Eyl	TÜİK, İnşaat maliyet endeksleri, Temmuz Japonya, Tatil Euro Bölgesi, İmalat PMI, Eylül ABD, İmalat PMI, Eylül

Hisse Senetleri	Seviye	Günlük Değişim	Aylık Değişim	Yıl Sonuna Göre Değişim
BİST-100	101,447	-1.11%	6.47%	11.15%
BİST-30	125,919	-1.19%	6.23%	10.12%
XUSIN	116,834	-0.72%	7.44%	11.40%
XBANK	145,003	-0.91%	10.61%	23.16%

Kur	Seviye	Günlük Değişim	Aylık Değişim	Yıl Sonuna Göre Değişim
Dolar/TL	5.6962	-0.49%	1.27%	7.73%
Euro/TL	6.3083	0.17%	0.70%	4.23%
Sepet Kur*	6.0059	-0.08%	0.91%	5.92%
Euro/Dolar	1.1071	0.65%	-0.69%	-3.47%
Dolar/JPY	108.12	0.00%	1.41%	-1.31%
DXY	98.2610	0.04%	0.07%	2.21%
* %50 Dolar/TL + %50 Euro/TL				

Tahvil - Bono (Bileşik Getiri)	En son	Bir Önceki
TR - 2 yıllık tahvil (TRT131119T19)	15.38%	15.43%
TR - 10 yıllık tahvil (TRT080328T15)	15.15%	15.29%
TR - Eurobond (17 Şubat 2045)	7.02%	7.06%
ABD - 10 yıllık tahvil	1.80%	1.84%

TSKB Eurobondları	Kupon	Fiyat	Getiri
30 Ekim 2019	5.375%	100.01	5.170%
22 Nisan 2020	5.125%	100.33	4.539%
18 Mayıs 2021	4.875%	98.14	6.061%

Emtia	En son	Günlük Değişim	Aylık Değişim	Yıl Sonuna Göre Değişim
Altın (Dolar/ons)	1502.20	0.29%	-0.31%	17.11%
Reuters/Jefferies CRB*	192.93	-2.38%	4.86%	7.03%
Brent (Dolar/varil)	64.55	0.02%	7.06%	18.79%
Doğalgaz (TL/stdm3)	2.67	-0.15%	-2.16%	-9.39%

* Thomson Reuters/CoreCommodity CRB Commodity Total Return Index

Piyasalarda Bugün

sıkışıklığı nedeniyle 10 yılın ardından ilk kez para piyasasına müdahale etmek durumunda kaldı. Müdahale öncesi efektif fonlama faizi, faiz koridorunun üst bandı olan %2,25'e yükselirken New York Fed Salı günü 53,2 milyar dolar tutarında menkul kıymet almak suretiyle piyasaya likidite sağlayarak faizlerin gerilemesini sağladı. Fed ayrıca Çarşamba günü de ilave bir 75 milyar dolar harcayabileceğini ifade etti. Faizlerde yaşanan bu yükselişte ABD'nin büyüyen bütçe açığını finanse etmek için Hazine'nin daha yüksek miktarda borçlanmak zorunda kalmasının etkili olduğu düşünülüyor.

Suudi Arabistan Enerji Bakanı Abdulaziz bin Selman bu sabah saatlerinde yaptığı açıklamada ülkede petrol tedarikinin milli petrol şirketi Saudi Aramco'ya ait tesislere yönelik saldırı öncesi seviyelere döndüğünü belirtti. Bakan bin Selman, Cidde'de düzenlediği basın toplantısında, Aramco'nun, bu ay içinde tüm tedarik yükümlülüğünü depolardan çekerek karşılayacağını söyledi. Suudi Arabistan Devlet petrol şirketi Aramco'nun saldırıya uğrayan iki tesisinden biri olan Abqaiq petrol tesisinde ise üretimin %41'i sağlandığı açıklandı. Abqaiq tesisinde mevcut durumda günlük 2 milyon varil petrol işlendiği ifade edilirken, Aramco CEO'su Amin Nasser saldırı öncesi işleme seviyelerine ay sonuna dek ulaşmayı beklediklerini söyledi. Nasser ayrıca saldırının Aramco'nun halka arz planlarını da etkilemeyeceğini belirtti.

Benzin ve motorin fiyatlarında artışa gidildi. Enerji Petrol Gaz İkmal İstasyonları İşveren Sendikası'ndan (EPGİS) yapılan açıklamaya göre motorinin litre fiyatına 34 kuruş zam yapılırken 12 kuruşu pompaya yansıtılacak, geriye kalan 22 kuruşluk kısım ise Eşel Mobil sistemi ile ÖTV'den karşılanacak. Benzinin litre fiyatına ise 36 kuruş zam yapılırken ve 35 kuruşluk kısmı pompaya yansıtılacak ve kalan 1 kuruşluk kısım ÖTV'den karşılanacak. Fiyat artışı bugünden itibaren geçerli olacak. Söz konusu fiyat ayarlamasının Eylül ayı TÜFE'sine doğrudan etkisinin %0,1 ile görece sınırlı kalacağını hesaplıyoruz.

Avrupa Birliği (AB) ile Vize Serbestisi Diyalogu Süreci'ne ilişkin kriterlerin karşılanmasına yönelik çalışmalara hız verilmesine yönelik Cumhurbaşkanlığı Genelgesi yayımladı. Vize Serbestisi Diyalogu süreci çerçevesinde, sürecin özellikle Adalet ve İçişleri Bakanlıklarının katkılarıyla, kurumlar arasında iş birliği, dayanışma ve süreklilik içerisinde yürütülmesinin önem taşıdığı vurgulandı.

Sektör, Şirket ve Gündeme İlişkin Diğer Haberler

Klimasan (KLMSN) – 1,17 milyon TL sermayeli NS Makine Sanayi ve Ticaret A.Ş.'ye (NS Makine) ait tüm hisseleri 28,19 milyon TL bedel ile satın aldığını ve hisse devir işleminin tamamlandığını açıkladı. Klimasan, KAP'a yaptığı duyuruda NS Makine'nin şirketin komşu parselinde 41 bin m2'lik bir taşınmaza sahip olmasının, gelecekte mevcut fabrika alanının genişletilmesine imkân sağlayabileceği belirtildi.

Anel Elektrik (ANELE) - İstanbul Modern Sanat Müzesi Binası Projesi Elektrik İşleri ile ilgili olarak verdiği 9,18 milyon TL + 4,14 milyon dolar tutarındaki teklifin olumlu karşılandığı ve sözleşme görüşmelerine başlandığını duyurdu. Projenin 2020 yılı içerisinde tamamlanması bekleniyor.

Sanayi ve Teknoloji Bakanlığı, yatırımlara proje bazlı devlet yardımı verilmesi kapsamında öncelikli ürün listesini belirledi. Resmi Gazete'de yayımlanan Sanayi ve Teknoloji Bakanlığı'nın konu ile ilgili Tebliği'nde öncelikli ürün listesi ile Türkiye'de katma değerli üretimin artırılması hedefine yönelik olarak, 11'inci Kalkınma Planı'nda belirlenmiş olan orta-yüksek ve yüksek teknoloji seviyesindeki odak sektörlerde, yerli üretimin sağlanması veya üretim kapasitesinin artırılması için öncelik verilecek ürünlerin belirlenmesinin amaçlandığı belirtildi. Öncelikli ürünler, orta-yüksek ve yüksek teknoloji düzeyine sahip sektörler olan kimya, eczacılık ile tıbbi ve dişçilikle ilgili araç gereçler imalatı, bilgisayar, elektronik ve optik, elektrikli teçhizat, makine, ulaşım araçları sektörlerinde yer alan veya bu sektörlerin gelişimi için kritik önemi olan diğer sektör ürünleri arasından seçilen ürünler olarak belirlendi.

Türkiye'nin 2023 Sanayi ve Teknoloji Stratejisi bugün açıklanacak. Sanayi ve Teknoloji Bakanlığı'nca, Türkiye'nin gelecek dönemde sanayi ve teknolojiye izleyeceği yol haritasını içeren "Türkiye'nin 2023 Sanayi ve Teknoloji Stratejisi" hazırlandı. Türkiye'nin küresel rekabet gücünü

Sektör, Şirket ve Gündeme İlişkin Diğer Haberler

artırmayı amaçlayan stratejide, Milli Teknoloji Hamlesi'nin etkinliğini ve sürdürülebilirliğini sağlayacak, ülkenin 2023 hedeflerine ulaşılmasını temin edecek temel öncelikler yer alacak.

Türkiye Cumhuriyet Merkez Bankası Temmuz ayına ilişkin

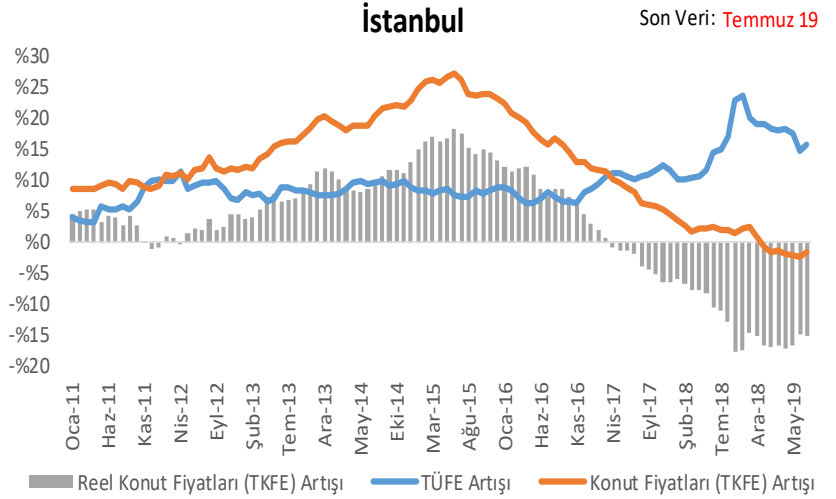
konut fiyat endekslerini açıkladı. Türkiye genelinde konut fiyatları 2019 yılı Temmuz ayında geçen yılın aynı ayına göre %3,54 oranında artış gösterdi. Reel fiyatlar ise %11,2 oranında azalış kaydetti. İstanbul'da konut fiyat endeksi bir önceki yıla göre %1,64 oranında azalış kaydetti. Böylece, İstanbul'da nominal konut fiyatları Ocak 2019 tarihinden itibaren yıllık bazda başlayan düşüş eğilimini devam ettirdi. Ankara'da konut fiyatlarındaki yıllık değişim %1,41, İzmir'de ise %2,3 artış yönünde gerçekleşti. Ankara ili 2019 yılı Mayıs ve Haziran aylarında nominal fiyatlarda yıllık bazda düşüş göstermişti. Reel konut fiyatları 26 il grubunun tamamında

düşüş gösterdi. Ankara ve İzmir illerinde reel konut fiyatlarının yıllık değişiminin bir önceki aya göre düşerken, İstanbul'da artış göstermesi dikkat çekti.

İstanbul'da markalı konut projesi sayısı son iki yılda %14 arttı. EVA Gayrimenkul Değerleme'nin araştırmasına göre 2019 Haziran ayı sonunda İstanbul'un 35 bölgesinde bin 610 markalı konut projesi yer alırken, markalı konut sayısı yaklaşık 634 bine ulaştı. İstanbul'da markalı konutların amortisman sürelerinin 19 ila 36 yıla ulaştığını belirten EVA Gayrimenkul Değerleme Araştırma ve Raporlama Müdürü Şeyma Şehirli, "Şehrin gelişmekte olan yerlerinde markalı olmayan konutlarda amorti süresinin 17 ile 20 yıl arasında olduğunu görüyoruz. Konutun geri dönüş süresinde en kârlı ilçeler Esenyurt, Beylikdüzü, Avcılar, Sultanbeyli ve Sultangazi diyebiliriz. Amortisman süresini etkileyen birçok dinamik var. Yalnızca satış ve kira korelasyonu amortisman süresinin belirlenmesinde yeterli değil. Tüm bu gerçekler gö önünde bulundurulduğunda amortisman sürelerinin yıllar içinde kısalmayacağını, ama artık artmayacağını düşünüyorum." şeklinde konuştu. Şehirli ayrıca, konut dağılımı bilinen markalı konut projelerinde en çok üretilen daire tipinin %29 ile 3+1 daireler olduğunu, bunu %27 ile 2+1 ve %26 ile 1+1 dairelerin takip ettiğini sözlerine ekledi.

Avrupa İmar ve Kalkınma Bankası (EBRD), İzmir'de organik kuru meyve üretimi yapan Işık Organik Tarım şirketine kredi desteği verdi. EBRD tarafından İzmir'in Kemalpaşa ilçesinde organik kuru meyve üretimi ve ihracatı yapan Işık Organik Tarım şirketine 16 milyon avroluk kredi desteği sunulması nedeniyle firmanın üretim tesislerinde imza töreni gerçekleştirildi. Törene katılan EBRD Türkiye Direktörü Arvid Tuerkner, hazırladıkları 5 yıllık stratejik planlama ile inovasyon ve teknoloji alanlarında belirli ihtiyaçlara karşılık vermek niyetinde olduklarını ifade etti. Türkiye'nin geçen yılın ikinci yarısında yaşadığı ekonomik sorunları atlama yolunda olduğunu, son 2 çeyrekte büyüme görüldüğünü dile getiren Tuerkner, "EBRD olarak zor zamanlarda dahi Türkiye'de yatırımları asla durdurmamak. Çünkü Türkiye'de her zaman iyi projeler bulmanız mümkün. Işık Organik, ihracatçı olarak bu örneklerden biri, özellikle böyle zamanlarda ihracat Türk şirketleri için çok iyi bir strateji." dedi.

Türkiye İstatistik Kurumu, Ağustos ayına ilişkin Tarım Ürünleri Üretici Fiyat Endeksi (ÜFE) verilerini açıkladı. Buna göre, Tarım ÜFE Ağustos ayında bir önceki aya göre %0,70 azalırken, geçen yılın aynı ayına göre %19,69 artış gösterdi. Ana gruplarda bir önceki aya göre değişimde tek yıllık bitkisel ürünlerde %1,33, çok yıllık bitkisel ürünlerde %1,62 azalış olurken, canlı hayvanlar ve hayvansal ürünlerde %0,60 artış kaydedildi.

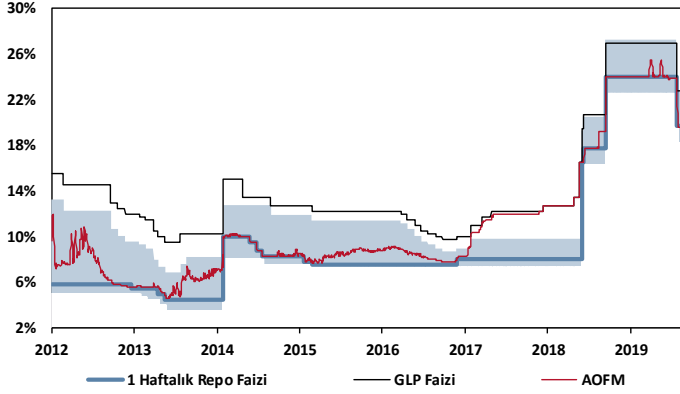
Sektör, Şirket ve Gündeme İlişkin Diğer Haberler

Alt tarım gruplarından tropikal ve subtropikal meyveler %6,04, tahıllar, baklagiller ve yağlı tohumlar %2,70, canlı kümes hayvanları ve yumurtalar %2,18 artarken, çeltik %5,17, üzüm %8,09 ve yağlı meyveler %1,03 azaldı.

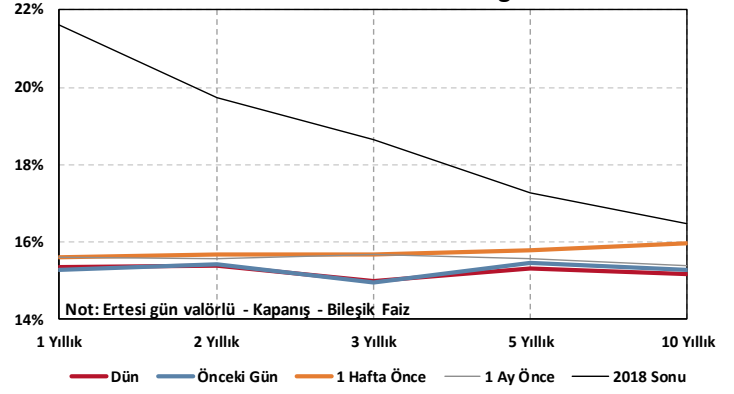
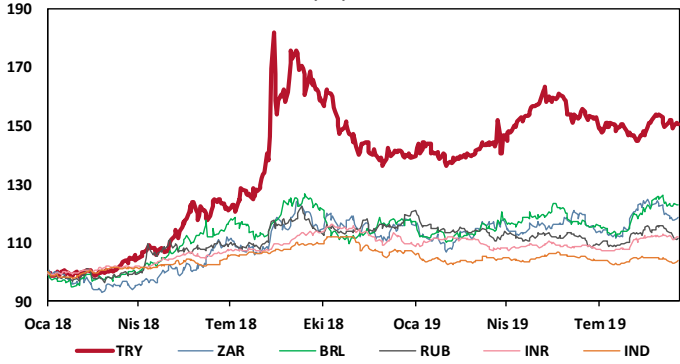
Avrupa Birliği (AB) Komisyonu, Alman enerji şirketi E.ON'un, Innogy'nin dağıtım ve elektrik üretimi alanındaki varlıklarını satın almasına koşullu onay verdi. AB Komisyonu'ndan yapılan açıklamaya göre, E.ON'un, Innogy'nin elektrik dağıtımı, tüketici çözümleri ve elektrik üretimi alanlarındaki faaliyetlerini satın almasının koşullu onaylanmasına karar verildiği bildirildi. Açıklamada, rekabet endişelerini önlemek için E.ON'un, Almanya, Çekya ve Macaristan'daki bazı birimlerini elden çıkartma taahhüdünde bulunduğu kaydedildi.

Hindistan'da tek kullanımlık plastik kullanım yasağı başlayacak. Reuters tarafından yayınlanan habere göre 2 Ekim 2019 tarihinde başlayacak yasak plastik torba, bardak, tabak, pipet, küçük şişe ve çeşitli keseleri kapsayacak. Yasak bu ürünlerin üretimini ve ithalini de kapsayacak olup, Hindistan hükümeti atılacak bu adım ile plastik tüketimini %5-10 seviyesinde azaltılmasını hedefliyor.

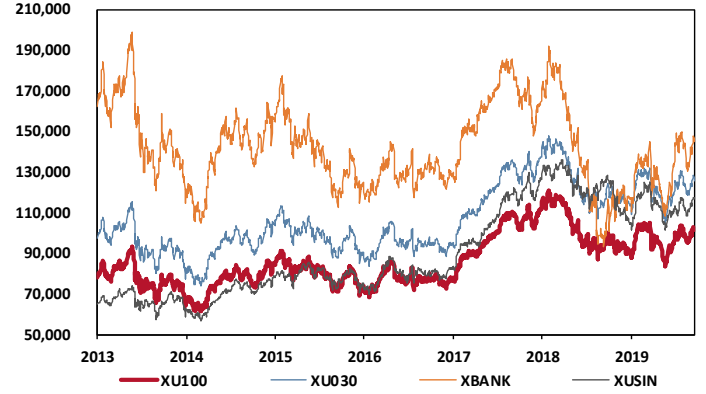
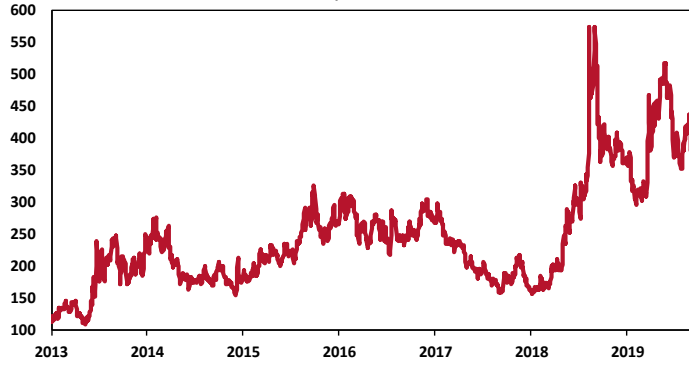
TCMB Faiz Koridoru

Hazine Tahvillerinde Getiri Eğrisi

USD / GOÜ Para Birimleri
01/01/2018 = 100

Hisse Endeksleri

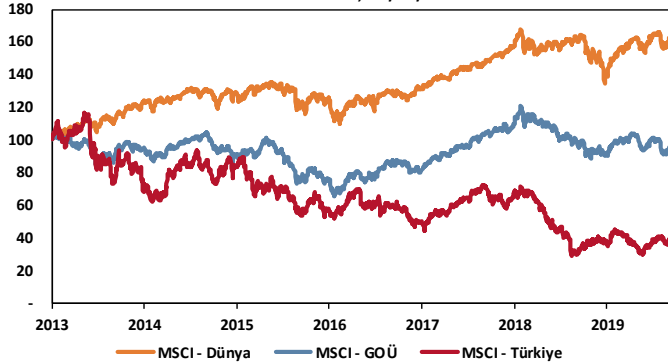
Türkiye'nin 5 Yıl Vadeli CDS Spreadi
baz puan

Dolar Endeksi ve 10 Yıllık ABD Hazine Tahvil Faizi

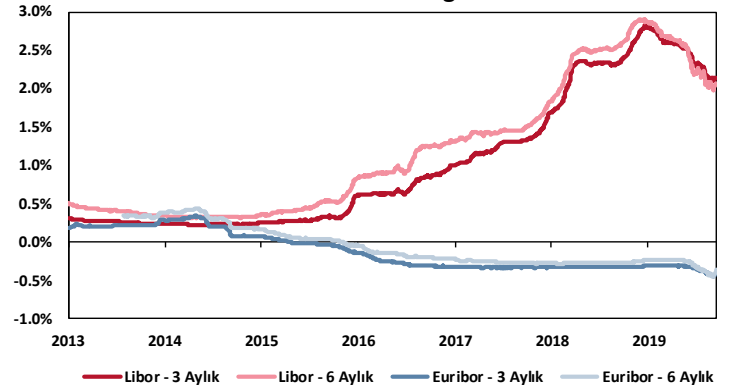

MSCI Hisse Endeksleri

ABD doları cinsinden, 01/01/2013 = 100

Küresel Gösterge Faizler

TSKB

Danışmanlık Hizmetleri

Ekonomik Araştırmalar

ekonomikarastirmalar@tskb.com.tr

MECLİSİ MEBUSAN CAD. NO 81

FINDIKLI İSTANBUL 34427, TÜRKİYE

tel: (90) 212 334 50 50 faks: (90) 212 334 52 34

2019 Türkiye Sınai Kalkınma Bankası A.Ş. her hakkı mahfuzdur.

Bu doküman Türkiye Sınai Kalkınma Bankası A.Ş.'nin yatırım bankacılığı faaliyetleri kapsamında, kişisel kullanıma yönelik olarak ve bilgi için hazırlanmıştır. Bu dokümana dayalı herhangi bir işlem yapılması tarafımızdan öngörülen bir husus değildir. Belirtilen görüşler sadece bizim güncel görüşlerimizdir. Bu raporda yer alan bilgileri makul bir esasa dayalı olarak güncelleştirirken, bu konuda mevzuat, uygunluk veya diğer başka nedenlerle amaca uygunluk tam olarak sağlanamamış olabilir.

Türkiye Sınai Kalkınma Bankası A.Ş. ve/veya bağlı kuruluşları veya çalışanları, burada belirtilen senetleri ihraç edenlere ait menkul kıymetlerle ilgili olarak bir pozisyon almış olabilir veya alabilir; menkul kıymetler üzerinde opsiyonları olabilir veya ilgili diğer bir yatırıma girebilir; bu menkul kıymetleri ihraç eden firmalara danışmanlık yapmış, hisselerinin halka arzına aracılık veya yüklenim taahhüdünde bulunmuş olabilir.

Türkiye Sınai Kalkınma Bankası A.Ş. ve/veya bağlı kuruluşları bu raporda belirtilen herhangi bir şirket için yatırım bankacılığı da dahil olmak üzere önemli tavsiyeler veya yatırım hizmetleri sağlıyor veya sağlamış olabilir.

Bu raporun ilgili olduğu yatırım fiyatı veya değeri, direkt veya indirekt olarak, yatırımcıların menfaatlerine ters düşebilir. Döviz kurlarındaki herhangi bir değişimin yatırımın değeri veya fiyatı veya bu yatırımdan sağlanan gelir üzerinde olumsuz bir etkisi olabilir. Geçmişteki performans her zaman gelecekteki performansın kılavuzu olacak demek değildir. Yatırım geliri dalgalanma gösterebilir.

Bu rapor kamuya açık bilgilere dayalıdır. Doğru veya tamam olmayan hiçbir beyan yapılmamıştır. Bu rapor söz konusu menkul kıymetlerin alınması veya satılması için bir teklif, yorum ya da yatırım tavsiyesi değildir veya bu menkul kıymetlerin alınıp satılmasına yönelik bir teklif için de bir istek veya zorlama değildir. Türkiye Sınai Kalkınma Bankası A.Ş. ve kendisiyle bağlantılı olan diğerleri bahsedilen şirketlerin menkul kıymetleriyle ilgili pozisyon alabilirler veya bu menkul kıymetlerle ilgili işlem yapabilirler, ayrıca bu şirketler için yatırım bankacılığı hizmetleri de verebilirler.

Herhangi bir yatırım kararı yatırımcının tamamıyla kendi kişisel seçimine dayanmalıdır. Bu rapordaki bilgiler herhangi bir yatırım tavsiyesi olmayıp, raporda yer alan firmalara yatırım yapılmasından ötürü Türkiye Sınai Kalkınma Bankası A.Ş. hiç bir sorumluluk kabul etmez.

Burada yer alan yatırım bilgi, yorum ve tavsiyeleri yatırım danışmanlığı kapsamında değildir. Yatırım danışmanlığı hizmeti, yetkili kuruluşlar tarafından kişilerin risk ve getiri tercihleri dikkate alınarak kişiye özel sunulmaktadır. Burada yer alan yorum ve tavsiyeler ise genel niteliktedir. Bu tavsiyeler mali durumunuz ile risk ve getiri tercihlerinize uygun olmayabilir. Bu nedenle, sadece burada yer alan bilgilere dayanarak yatırım kararı verilmesi beklentilerinize uygun sonuçlar doğurmayabilir.

Türkiye Sınai Kalkınma Bankası
www.tskb.com.tr

T: +90 212 334 50 50 F: +90 212 334 52 34

E: info@tskb.com.tr